

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Statskog Helgeland
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Saksbehandler Inge Sollund Ingvaldsen

Vår ref. 2013/8154

Deres ref.

Dato 17.09.2018

Dispensasjon til oppføring av redskapsbu på Bredek i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet deres søknad på sitt styremøte 14. september 2018. Følgende vedtak ble fattet:

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra forbudet mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter for å sette opp driftsbygning ved Bredek innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kapittel IV, punkt 1.1 med hjemmel i §48 i naturmangfoldloven.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Driftsbygningen skal oppføres i henhold til omsøkt plassering, og tidligere gitt dispensasjon
- Den kan ha mål som oppgitt i søknaden og laftes i tømmer med torvtak. Bygningen skal ha nøytrale farger.
- Dispensasjonen er gyldig to år fra vedtaksdato. Om bygging av driftsbygning ikke har startet opp da, faller dispensasjonen bort.

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for bruk av helikopter til frakt av materialer til ny driftsbygning på Bredek. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kap. 4, punkt 1 med hjemmel i kap. 4, punkt 3. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder transport av tømmerkoie, materialer og utstyr til ny driftsbygning
- Transporten skal foregå innenfor ei uke i løpet av perioden 13.september – 31. oktober 2018. Oppsynet ved Kristian Sivertsen skal varsles før transporten starter.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.

Med hilsen

Inge Sollund Ingvaldsen
sekretariatsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunkehatten og Rago
Naturresevat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

Kopi til:

Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Helgeland Museum			

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/5256-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 23.08.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	39/2018	14.09.2018

Søknad om dispensasjon - Oppføring av redskapsbu ved Bredek - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF

Forslag til vedtak

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra forbudet mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter for å sette opp driftsbygning ved Bredek innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kapittel IV, punkt 1.1 med hjemmel i §48 i naturmangfoldloven.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Driftsbygningen skal oppføres i henhold til omsøkt plassering, og tidligere gitt dispensasjon
- Den kan ha mål som oppgitt i søknaden og lages i tømmer med torvtak. Bygningen skal ha nøytrale farger.
- Dispensasjonen er gyldig to år fra vedtaksdato. Om bygging av driftsbygning ikke har startet opp da, faller dispensasjonen bort.

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for bruk av helikopter til frakt av materialer til ny driftsbygning på Bredek. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kap. 4, punkt 1 med hjemmel i kap. 4, punkt 3. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder transport av tømmerkoie, materialer og utstyr til ny driftsbygning
- Transporten skal foregå innenfor ei uke i løpet av perioden 13.september – 31. oktober. Oppsynet ved Kristian Sivertsen skal varsles før transporten starter.

- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.

Saksprotokoll i Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 14.09.2018

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

Bakgrunn

I styresak 67/2013 ga Midtre Nordland nasjonalparkstyre Statskog Fjelltjenesten og Helgeland Museum tillatelse til å sette opp et redskapshus ved Bredek. Det ble satt vilkår om at dispensasjon kun var gyldig for to år, og dersom bygging ikke var startet opp innen disse årene faller dispensasjonen bort.

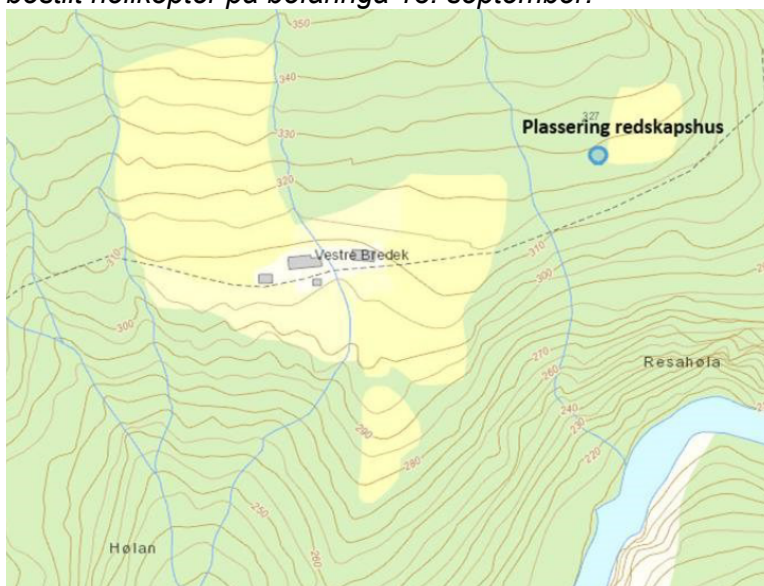
I søknad datert 22. august 2018 søker Statskog SF på nytt om å få sette opp dette redskapshuset. Dette med bakgrunn i en befaring med nasjonalparkforvalter, Fylkesmannen i Nordland, Helgeland museum og Statskog som fant sted 17. juli i år. På befaringa var Helgeland museum tydelig på at oppbevaring av maskiner i masstua var uheldig for bygget og deres aktivitet på Bredek. Det ville ikke være aktuelt å oppbevare maskinene i dette bygget fremover, heller ikke inneværende vinter.

Statskog ser nødvendigheten av å kunne lagre det kostbare utstyret under tak, og en trygg plass når det er annen aktivitet på Bredek. Statskog har overtatt den tømrede rastekoia som står ved rasteplassen på Storvollen, i forbindelse med ny E6-trase. De ønsker å benytte denne som redskapsbu. Det skal legges inn en til stokkhøyde, ny port og golv, slik at det er mulig å få utstyret inn og ut på en hensiktsmessig måte. Det søkes kun om oppbevaringsrom. I søknad av 2013 ble det i tillegg søkt om tillatelse til også å ha en overnattingsdel på bygget.

Bilde 1 Rastekoia ved Storvollen, som Statskog vil benytte som redskapsbu

Statskog ønsker å benytte samme plassering som det ble gitt dispensasjon til i 2013. De ønsker å få flydd opp tømringa i forbindelse med at Midtre Nordland nasjonalparkstyre har bestilt helikopter på befarings 13. september.

Bilde 2 Kartutsnitt som viser omsøkt plassering

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

III Formål

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.

- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.*
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.*

IV Vernebestemmelser

1. Landskapet

- 1.1. *Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.*

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler. det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene.

- 1.2. *Unntatt fra bestemmelsene i pkt. 1.1. er:*

- nødvendig vedlikehold av hytter, gammer og bygninger.*
- nødvendig vedlikehold av reindriftsanlegg.*
- vedlikehold av gjerder og andre innretninger til bruk for beiting.*

- 1.3. *Midtre Nordland nasjonalparkstyre kan gi tillatelse til:*

- vedlikehold, opprettelse, merking og omlegging av turstier og skiløyper, og legging av bruer og klopper, samt oppsetting av skilt og vegvisere.*
- nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift.*
- anlegg og utvidelser av foreningshytter.*
- anlegg og tiltak i reindriftnæringen som går under pkt. 1.1.*

I utgangspunktet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art og karakter forbudt, herunder oppføring av bygninger, jf kapittel IV, punkt 1 i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Etter verneforskriftens kapittel IV, punkt 1.3 kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift samt anlegg og utvidelser av foreningshytter.

Søknaden gjelder i dette tilfellet ikke privat grunn, tradisjonell landbruksdrift eller foreningshytter. Formålet med søknaden er å oppføre en driftsbygning som bidrar til å sikre et svært verneverdig bygningsmiljø samtidig som det vil øke mulighetene til å formidle bruken av bygningene på en bedre måte. En eventuell dispensasjon må hjemles i nml. §48

Etter naturmangfoldloven § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkårene må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon. Etter første alternativ i § 48 første ledd kan det gis dispensasjon dersom det «ikke strider mot vernevedtakets formål». Dette innebærer at tiltaket etter sin art, plassering og omfang ikke må stride mot formålet.

Nasjonalparkstyret kan gjøre unntak fra §48 i nml. når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i særlige tilfeller når dette ikke er i strid med formålet med nasjonalparken eller truer verneverdiene.

Etter naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Videre er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, jf verneforskriftens kapittel IV, punkt 7. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til helikoptertransport i nødvendige tilfeller, jf verneforskriftens kapittel VI, punkt 2.

Vurdering

I søknaden av 2013 dokumenteres behovet for en egen driftsbygning for forsvarlig lagring av maskiner og utstyr. I denne søknaden ble det også søkt om at feltpersonellet skulle ha en overnattingsdel i den ene delen av bygget. Dette ble avslått av nasjonalparkstyret, med begrunnelsen om at dette behovet ikke var godt nok belyst i søknaden, og at det kunne åpnes opp for det senere dersom det ble gjort rede for behovet for overnattingsdel. I den nye søknaden er det kun søkt om å flytte rastebua fra Storvollen opp til Bredek, som skal tjene som redskapsbu for slåtteutstyret. Behovet for overnatting blir derfor ikke vurdert videre i denne saken.

Dispensasjonen som ble gitt i 2013 har gått ut, og Helgeland museum har sagt at det ikke lengre vil være aktuelt å benytte masstua som oppbevaringsrom. Derfor har Statskog fremmet en ny søknad ovenfor nasjonalparkstyret. En dispensasjon fra verneforskriften vil åpenbart bidra til bedre sikring av svært verneverdige bygninger (gårdsanlegget er ikke fredet med hjemmel i kulturminneloven) og åpne nye muligheter i formidlingen av bygningenes bruk. Innenfor et areal på 12-15m² vil lagringsbehovet kunne dekkes. Den omsøkte rastebua på Storvollen er 14 m². Midtre Nordland nasjonalparkstyre har sammen med Fylkesmannen i Nordland bidratt økonomisk til skjøtsel av slåttemarka på Bredek. Det er ønskelig at denne slåtten også kan gjennomføres i fremtida, da dette bidrar til å gi Bredek en av fylkets mest verdifulle slåttemarker. En hensiktsmessig lagring av maskiner vil derfor være nødvendig for å sikre en årlig skjøtsel av slåttemarkene. En annen løsning kunne vært å fly maskinene inn og ut med helikopter hver sesong, men både med tanke på støy, forurensning, slitasje på vegetasjon ved ladning og slitasje på utstyret som fraktes, vil det være en bedre løsning å bygge en liten redskapsbu som Statskog her skisserer i sin søknad.

For å kunne transportere materialer og verktøy til restaurering/bygging av ny driftsbygning, er bruk av helikopter eneste alternativ og det innstilles på dispensasjon for å kunne utføre denne transporten. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i nasjonalparken da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Samtidig vet vi at bruk av helikopter i et begrenset tidsrom, vil ha liten innvirkning på verneverdiene. Den omsøkte motorferdselen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Det er derfor lagt begrensninger på ferdsele med en tidsramme. Med de vilkår som er satt vil bruk av helikopter i dette omfanget ikke skade naturmangfoldet. Vi vurderer det heller ikke til at denne transporten sammen med annen lovlig motorferdsel i området vil medføre for stor

samlet belastning på økosystemet og det innstilles på dispensasjon til slik transport.

Det følger av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfold, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapen om natur- og kulturlandskapet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er bl.a. hentet fra den gamle forvaltningsplanen, gjennomførte naturtype- og landskapstypekartlegginger, skjøtelsesplanen for slåttemarkene på Bredek og forarbeidet rundt forestående arbeid med revisjon av forskrift og forvaltningsplan.

Tiltaket, en driftsbygning på 14m², vil isolert sett ha liten effekt på natur- og kulturlandskapet med den omsøkte plassering og utforming. Forvaltningen legger til grunn at det omsøkte tiltaket med planlagt bruk alene i liten grad vil påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet. Foreliggende kunnskap om naturmangfold i saken er i samsvar med kravene i naturmangfoldloven § 8. Tiltaket isolert sett anses ikke å stride mot vernevedtakets formål og søker begrunner tiltaket med at det vil støtte opp om deler av verneformålet.

Selv om tiltaket isolert i liten grad vil påvirke natur- og kulturlandskapet, må den enkelte søknad vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Under vurderingen av samlet belastning, må nasjonalparken og Saltfjellet LVO, Gåsvatnan LVO og Storlia NR ses i sammenheng. Eksisterende påvirkning i området består i hovedsak av veg og jernbane i Saltfjellet LVO, hytter, motorferdsel, beiting, jakt og fiske i de øvrige verneområdene. Forvaltningen vurderer det slik at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og det er forsvarlig å innvilge søknaden om en egen driftsbygning i dagens situasjon. I og med at søker påpeker at overnattingsmuligheten er et sekundært behov, bes søker om å vurdere dette behovet på nytt. Et mindre bygg vil bidra til at samlet belastning reduseres.

Det er i denne omgang ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Det er heller ikke aktuelt å vurdere andre lokaliseringalternativ. Naturmangfoldloven §11 og §12 vurderes derfor ikke nærmere her. Alternativet ved å frakte ut og inn utstyr for hver sesong vurderes å ha en større miljøbelastning enn redskapsbu.

Det andre vilkåret som må være oppfylt etter § 48 første ledd første alternativ, er at tiltaket «ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Verneverdiene er i følge verneforskriften i hovedsak knyttet til å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, jf. verneforskriftens kap. III. Som det framgår av vurderingen av § 8 ovenfor, vil det aktuelle tiltaket i liten grad påvirke natur og landskap. Vilråene for å gi dispensasjon i § 48 vurderes derfor å være oppfylt i dagens situasjon.

Redskapsbua er tenkt å oppfylle en veldig spesiell funksjon som lagringsbygg for slåttestyr som brukes i forvaltningen av området. Et et slikt bygg ikke vil føre til uheldige presedensvirkninger, da det hverken er flere slåttemarker innenfor nasjonalparken eller andre skjøtelsesprosjekter hvor det benyttes tilsvarende utstyr.

Konklusjon

Statskog gis dispensasjon til å flytte rastebua fra Storrullen opp til Bredek, for å benytte denne som redskapsbu.

Saksopplysning

Det må også innhentes nødvendige kommunale tillatelser til tiltaket/motorferdsel.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.